

Anonimizuota versija

Vertimas

C-351/21-1

Byla C-351/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. birželio 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Justice de paix du canton de Forest (Belgija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. balandžio 13 d.

Pareiškėjas:

ZG

Atsakovė:

Beobank SA

Justice de paix du canton de Forest (Vorsto kantono taikos teismas)

SPRENDIMAS

Taikos teisėjas priima tokį sprendimą byloje:

– **ZG**, <...>

<...> [Ieškovo ir jo advokato asmens duomenys]

ieškovas <...>

– **Akinė bendrovė BEOBANK**, ankstesnis pavadinimas – CITIBANK BELGIUM SA <...> [Atsakovės ir jos advokato asmens duomenys]

atsakovė

<...>

[Ginčo aplinkybės]

Pagrindimas

ZG pateikė prašymą įpareigoti BEOBANK sumokėti jam 1 984 EUR sumą, atitinkančią dvi „neautorizuotas“ operacijas, vykdytas iš jo debeto kortelės.

ZG, Belgijos rezidentas, turi sąskaitą BEOBANK banke Belgijoje ir su ja susietą debeto kortelę.

Naktį iš 2017 m. balandžio 20 d. į 21 d. ZG buvo Valensijoje (Ispanija).

Pirmą kartą savo debeto kortele jis sumokėjo 100 eurų (0 val. 35 min.) per mobilųjį terminalą įstaigoje, kurią jis apibūdino kaip diskoteką (o BEOBANK vadina viešnamiu), vėliau per tą patį terminalą su ta pačia debeto kortele jis atliko dar du mokėjimus: 991 eurų (1 val. 35 min.) ir 993 eurų (2 val. 06 min.). Trečioji operacija, t. y. 994 eurų mokėjimas, buvo pradėta, bet atmesta (2 val. 35 min.).

ZG aiškina, kad nebeatsimena, kas įvyko po to, kai jis toje įstaigoje išgėrė vieną taurę ar daugiau gėrimų.

2017 m. balandžio 23 d. ZG užblokavo kortelę, pasinaudodamas paslauga CARD STOP.

2017 m. balandžio 29 d. ZG Briuselio policijai pateikė skundą dėl jo banko kortelės vagystės ir apgaulingo šios kortelės panaudojimo.

ZG prašo ne tik atlyginti nuostolius (500 eurų), bet ir sugrąžinti antrosios ir trečiosios operacijų sumas, nes jas laiko „neautorizuotomis“ pagal tuo metu galiojusio Belgijos *Code de droit économique* (Ekonominės teisės kodeksas) VII.35 straipsnį. BEOBANK atsisako grąžinti šias sumas, nes mano, kad šios operacijos buvo autorizuotos arba bent jau kad ZG elgėsi labai neatsargiai.

Šalys visų pirma nesutaria dėl to, kokios rūšies įstaigoje lankėsi ZG, ar jis nukentėjo nuo sukčiavimo iš dalies dėl to, kad buvo paveiktas narkotikų, ar jis lankėsi viešnamyje, kur galėjo pasinaudoti seksualinėmis paslaugomis.

Svarbus fakto klausimas – kas gavo įvairius mokėjimus. Paprastai tuo atveju, kai trečioji šalis sukčiauja naudodamasi nukentėjusiojo debeto kortele, sukčiui pavyksta ką nors nusipirkti arba išsiimti grynujų pinigų. Jei tikėtume ZG išdėstyta faktinių aplinkybių versija, nagrinėjamu atveju pinigai sukčiaujant pateko į šios trečiosios šalies banko sąskaitą.

Atrodo, kad, gavusi ZG konsultanto prašymą, BEOBANK nurodė tik terminalo referencinį numerį ir jo geografinę vietą, o asmenį, kurio naudai atliktos operacijos, tik įvardijo pateikdama nuorodą „COM SU VALENCIA ESP“.

Išklausius bylos šalis, jos svarstymas buvo atidėtas, kad BEOBANK galėtų pateikti paaiškinimus, bet daugiau informacijos negauta.

BEOBANK aiškina, kad iš bendrovės ATOS – terminalo valdytojos – negavo papildomos informacijos. Būtent Ispanijos bankas SABADELL atsisako pateikti atitinkamą prekybininką leidžiančią identifikuoti informaciją.

Belgijos ekonominės teisės kodekso, kuris buvo taikomas 2017 m., VII.18 straipsnyje numatyta:

„Iš mokėtojo sąskaitos nuskaičiavus individualios mokėjimo operacijos sumą <...>, mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas nedelsdamas <...> pateikia jam šią informaciją:

1° nuorodą, pagal kurią mokėtojas gali nustatyti kiekvieną mokėjimo operaciją ir, prireikus, **su gavėju susijusią informaciją;**

<...>“.

Kyla klausimas, kokia yra paslaugų teikėjo pareigos pateikti informaciją apie gavėją apimtis. Jeigu BEOBANK neįvykdė savo pareigos, teismas tuo remdamasis gali nuspręsti įpareigoti kompensuoti ginčijamų operacijų sumas ir (arba) patenkinti reikalavimą atlyginti žalą, patirtą dėl prarastos galimybės susigrąžinti lėšas iš trečiojo asmens.

Bylos šalys neginčija, kad Belgijos ekonominės teisės kodekso VII.18 straipsnis taikytinas bylos faktinėms aplinkybėms.

Šia nuostata į Belgijos teisę perkeltas Direktyvos 2007/64/EB 38 straipsnis.

BEOBANK teigia, kad šioje nuostatoje tik nustatyta jos pareiga imtis priemonių ir pateikti tik informaciją, kurią jai nori pateikti asmuo, į kurį ji kreipėsi, o, jei tos informacijos nepakanka, vartotojui suteikiama galimybė pačiam kreiptis į tą asmenį. Nagrinėjamu atveju ji siūlo taikos teismui, jei taikoma, „pateikti teisminį pavedimą“ Ispanijos bankui, kad šis pateiktų dokumentus, pagal kuriuos būtų galima nustatyti asmenį, kurio naudai atlikta operacija. Jei atsakymas netenkintų, net būtų tikslinga, išduodant teisminį pavedimą, nurodyti atlikti tyrimą, kad būtų apklausti SABADELL (Ispanijos bankas, kuriame atidaryta sąskaita) vadovai. Savo nuomonę BEOBANK grindžia direktyvos tekste esančiais žodžiais „atitinkamais atvejais“.

ZG, priešingai, mano kad BEOBANK tenka pareiga gauti rezultatą ir pasekmės, kylančios dėl asmens, į kurį ji kreipėsi Ispanijoje, atsisakymo pateikti duomenis.

Nė viena šalis savo argumentų nepagrindžia nuorodomis į doktriną ar jurisprudenciją.

Taikos teisėjas taip pat nerado teisinių veikalų, kuriuose būtų aptartas šis klausimas.

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio antrą pastraipą valstybių narių teismai gali kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, jeigu mano, kad sprendimui priimti būtinas Teisingumo Teismo sprendimas šiuo klausimu. Šis kreipimasis ypač svarbus, kai atrodo, kad esamoje jurisprudencijoje nėra būtino paaiškinimo.

Taigi nagrinėjamu atveju atrodo svarbiausia sužinoti, ar bankas turi pareigą imtis priemonių ar pareigą gauti rezultatą, kiek tai susiję su informacija apie pinigų gavėją. Be to, taip pat svarbi šios informacijos apimtis, ypač tai, ar ši informacija turi apimti bent duomenis, pagal kuriuos būtų galima nustatyti mokėjimą gavusio teisės subjekto (fizinio arba juridinio asmens) tapatybę. Be to, operacija, kurią turi įvertinti teismas, yra labai dažna (elektroninis mokėjimas naudojantis debeto kortele) ir vienoda praktika skirtingose Sąjungos šalyse yra būtina siekiant užtikrinti sprendimo veiksmingumą.

Taigi reikia pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus: <...>

<...>

(Rezoliucinėje dalyje pateikti klausimai)

Sprendimas

Nurodyti perduoti bylos medžiagą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, siekiant pateikti jam šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar pagal Direktyvos 2007/64/EB 38 straipsnio pirmos pastraipos a punktą paslaugų teikėjas privalo imtis priemonių ar gauti rezultatą, t. y. užtikrinti, kad būtų pateikta „su gavėju susijusi informacija“?
2. Ar šioje nuostatoje minima „su gavėju susijusi informacija“ apima informaciją, leidžiančią nustatyti mokėjimą gavusio fizinio ar juridinio asmens tapatybę?

<...> [Baigiamosios formulotės ir parašai]